

A szabadságért folyó harc élén a legyőzhetetlen Szovjetunió halad

Honvédségünk emléktáblát állított Guszev századosnak, a magyar szabadságharc orosz hőisének

Alexej Guszev századosnak, a magyar szabadságért száz esztendővel ezelőtt hősi halált halt orosz tisztnek emléket jöttek el megünnepelni a Párt, a honvédség és a Komszomol Budapesten tartózkodó képviselőinek küldöttsége. A Szabadság-tér és az új nevével viselő Guszev-utca sarkán honvéd-díszszázad sorakozott fel, vele szemben szovjet tisztiküldöttség, honvédségünk tábornoki karának tagjai, szovjet és magyar vendégek foglalták el helyeiket. A Komszomol küldöttségét Peszliják elvtárs, a Szovjetunió Antifasiszta Ifjúsági Bizottságának alelnöke vezette.

A magyar és a szovjet Himnusz hangja után Illy Gusztáv altábornagy bajtárs, az ünnepség szónoka lépett a mikrofonhoz:

Alexej Guszev halálának százéves évfordulóját ünnepeljük — kezdte beszédét az altábornagy bajtárs. — A főváros utcát nevezett el róla és a dolgozó nép hadserege emléktáblával állított emléket Alexej Guszevnek, hogy soha ne felejtjük el az orosz népnek a magyar szabadságért mártírhalált halt fiát.

Alexej Guszevet és társait 1849-ben állították bíróság elé, mert ahogy a vádirat mondja: »Kapcsolatban állanak a cár öfelsége ellenségeivel.« Kétnapos tárgyalás után 6 társával együtt bitófalán kivégezték.

Miért kellett Guszev századosnak mártírhalált halnia?

Azért, mert Alexej Guszev megtagadta az engedelmességét a cárnak és nem fogott fegyvert a Habsburgokért, nem fogott fegyvert az elnyomás ellen hősi szabadságharcát vívó magyar nép ellen.

Guszev az elnyomott orosz nép hangját szóaltatta meg, amikor bírál szemébe vágta:

»Az osztrák császár segíti a magyar urakat, ahogy a magyar urak is segítik az osztrák császárt, de úgy látszik együttvéve is kevesek egy szabadságszerető nép akaratával szemben. Azt akarják, mi játszunk a hóhér szere-

pét; de ez a szerep nem méltó hozzánk. Azt kell bíróság elé állítani, aki ilyen gyalázatos szerepet szánt annak az orosz népnek, amelyik megvédte szabadságát a tatárok, a törökök, a svédek ellen és megvédte a saját és Európa népének szabadságát a franciák világhódító császára ellen.«

»Ha a magyarokat legyőzzük, azzal nem szabadítjuk fel a Habsburg birodalomban élő szláv népeket, hanem csak azt érzik el, hogy a szlovákon kívül a magyarok is a németek szolgáivá lesznek. Nekünk nem ezért, hanem ez ellen kell harcolnunk.«

Guszevben, az akkor még elnyomott orosz nép hősi fiában lángolóan élt az elnyomók gyűlölete, a szabadság utáni vágy és társával habozás nélkül az elnyomottak mellé állva, életüket áldozták a szabadságért.

Az emléktábla híven örökíti meg Alexej Guszev mártírhalálának felémelő gondolatát. Az elnyomott orosz nép fia — Guszev százados — saját testével akarja elhárítani a szabadságért küzdő magyar népről az elnyomók szuronyait. De száz évvel ezelőtt — 1849-ben — az elnyomottak még nem ébredtek öntudatra, a Guszevek kevesen voltak és az elnyomók elbukatták a magyar szabadságharc hősi küzdelmét.

Ma már a világ dolgozó öntudatra ébredtek. A dicsőséges Októberi Forradalom legyőzhetetlen lendülettel ragadta a kezébe a haladás zászlaját. A szabadságért vívott harc élén a legyőzhetetlen Szovjetunió halad — és mi, magyar dolgozók — nagy Pártunk vezetésével — hűséges, harcra kész tagjai vagyunk a szabadságért küzdő népek nagy táborának.

Ma Guszevnek és társainak sora végtelen milliókra nőtt. A szabadságért hősi halált halt Alexej Guszev népe kiverte a reakció kezéből a szuronyokat és hősi harcával a világtörténelem legnagyobb győzelmét aratta a fasizmuson. Megnyitotta az elnyomott, kizsákmányolt dolgozók

megszámlálhatatlan milliói előtt a felszabadulás, a boldog emberi lét, a szocializmus útját!

Ma valóra vált Guszev felismerése, hogy az elnyomás elleni küzdelem, bárhol folyjon is a harc — mindenütt erősíti, szilárdítja, egyre legyőzhetőbbé teszi a haladó népek táborát.

A magára maradt 48-as szabadságharcot, Guszevet és hősi társait eltiporhatták, de áldozatuk nem volt hiábavaló. Hősi szellemük tovább élt az elnyomott milliókban és 1917. óta a dolgozók egyre erősödő, szilárd egységben, a győzelem biztos tudatában vetnek gátat a fasizmus újra és újra éledő erőinek.

Ma a reakció az imperializmus cégére alatt újra szuronyt szegez a haladás erői ellen. De a szuronyokat már bizonytalan kezek tartják. Bizonytalan kezek, mert bár eszeveszetten gyűlölnék, de a felszabadult népek győzelmes táborá és saját országaik öntudatra ébredt dolgozó milliói reménytelenné teszik számukra a küzdelmet.

De a küzdelemre mégis fel kell készülni, mert a sarokba szorított imperialista kalandorok kétségbeesett gyűlöletükben megkísérelhetik, hogy szabadságunkra törjenek, arra a szabadságra, amellyel a nagy Szovjetunió ajándékozta meg a magyar népet.

Mi a magyar dolgozó nép katonái vagyunk és különösen jól tudjuk, hogy szabadságunk útját felégetett szovjet falvak, halálra kintzött szovjet emberek, sokmillió szovjet hősi sírja jelzi és ezért fokozottan érezzük, hogy mi a kötelességünk.

Megfogadjuk, hogy megingathatatlan bátorsággal, győzelmesen fogjuk végigküzdeni azt a harcot, amelynek élén a szabadságszerető népek legnagyobb ereje és példaképe, a nagy Sztálin vezette Szovjetunió halad.

Ezután a győnyörű márványemlékműhöz lépett Illy altábornagy bajtárs, hogy a honvédség nevében átadja a Fővárosnak. A Párt, a Komszomol, a honvédség, a rendőrség, a Főváros, és a tömegszervezetek képviselői díszes koszorúkat helyeztek el kegyeletük és hálájuk jeléül a Guszev százados emléket őrző dombormű alá, majd honvédségünk díszszázada vonult el tisztelegő menetben az orosz nép hősi fia, a magyar szabadság vértanúja emlékműve előtt.

